

Rippl-Rónal Múzeum

Néprajzi Szakág

Együd-hagyaték

Leltári szám: RRM_EA A 167 26.

Somogyi népszöveget 2.

GYERMEKJÁTÉKOK

48 OLDAL

G y e r e k f o l k l ó r

Gyermekjátékok

Bélsődalok /altatók, ringatók/

Aludja baba, aludjál!
Nyuszika is alszik,
Este van a faluba,
Esti harang hangzik.
Majd ha újra fölragyog
Isten tányérkája,
Mosojog a baba is,
Nyuszika is rája.

Tihany/Kapoly/Pintér
Pálné, 1911.

Tente baba, tente,
Itt van már az este,
Aludj, aludj, szól a hang,
A szemedet csukd be./le/!
Aludj, aludj, álmodj,
Rózsa bimbójáról,
Aludj, aludj, szól a harang,
Két szemedet csukd le!

Bubújja babácska!
Esti csillag ragyog,
Aludj, már, aludj már,
Én is álmos vagyok.
Álmodjál, álmodjál,
Hófehér kötőről,
Lila-kék szoknyáról,
Piros cipellőről.

Tihany/Kapoly/Pintér
Pálné, 1911

E, ej! alugyál,
Picikám alugyál!
Nincs itt a papája,
Elment a vásárra,
Hoz nekije bábót,
Csutorába márcot,
Alugyál, alugyál,
Szépeket álmodjál!

Ingadozó nádszál,
Gyenge viola,
Te kis Mariska,
Alugyál kisangyalom,
Alugyál kisvirágom,
Te kize viola,
Te kis Mariska,
Alugyál kisvirágom!

Táska, Étvágyoló Mártonné, 1920.

E-ej, babája!
Aludjál kis babája!
Nincs itthon a papája,
Begyűhetsz babája/papája/
Á,áj, csicsisba babája!
Aludjál kis babája!
Itthon van a papája,
Disznóól zakattyába/zagatjár
Van a kéktojása.

Áj-áj, babája!
Nincs itthon a papája,
Embnt a vásárra
Hoz nekik bábót,
Kis kutya lábót.

Somogyudvarhelyi asszonytársaság

G y e r m e k j á t é k o k

/altatók, ringatók/

/Bölcseődalok/

E, ej, ! alugyál picikém, alugyál!

Nincs itthun a mamája,

Nincsen neki papája, ~~Énnek~~

Elment a vásárra,

Hoz nekije bábót,

Csuturába márcot,

Alugyál, alugyál,

Szépeket álmodjál!

Ingedozó nádszál,

Gyenge viola,

Te kis Mariska,

Alugyál kis angyalom,

Alugyál kis virágom!

Te kize viola,

Te kis Mariska,

Alugyál kis virágom!

Táska, Étvágyoló Mártonné, 1920

Tente baba, tente,

Itt van már az este,

Aludj, aludj, szól a harang,

A szemedet csukd le!

Aludj, aludj, álmodj

Rózsa bimbójáról,

Aludj, aludj, szól a harang,

Két szemedet csukd le!

Bubujja babácska!

Esti csilleg ragyog,

Aludj már, álmodj már,

Én is álmos vagyok.

Álmodjál, álmodjál

Hófehér kötőről,

Lila-kék szoknyáról

Piros cipellőről.

Aludj baba, aludjál!

Nyuszika is alszik,

Este van a faluba,

Esti harang hangzik.

Majd ha újra fölragyog

Isten tányérkája,

Mosojog a baba is,

Nyuszika is rája.

Tihany/Kapoly/Pintér Pálné, 911.

Csicsijja bubája!
Szép török fiúcska,
Nekem is volt egyszer
Szép kicsi fiúcska,
Elvitte a török,
Szép piros hajnalon,
Hajnalhasadáskor.
Most is megismerném,
Hogyha elém jönne,
Karja fehérjéről,
Fehér szemölcséről,
Karja fehérjéről,
Fehér szemölcséről.

Tihany/Kapoly, Pintérné, 1911.

-
Csicsiba, hajába!
Alugyál Juliska,
Vigyázzon álmodra
Az őrző angyalka!
Csicsiba, hajába,
Aluszik a Juliska.

T. Koppány, Sümegi Györgyné, 1936.

-
Este van már, este,
Tente baba, tente,
Aludj, aludj, szól a hang,
A szömbödet kumm be!
Szép csöngettyő szóta
Üll föl a hintóra,
Aaranyos kis kék szömbödet
Nyisd föl virradóra!

Mesztegyői asszony-csoport

Este van má, este,
Harangoznak messze,
Az kicsi kis Lacikám
Alszik az ölembe.
Szép álom tündére,
Borulj a szemére,
Gyertek, gyertek kis angyalkák,
Játszadozni véle.

1944

Somogysámson, Gelencsér Lászlóné

Ringató, bölcsődal

Csicsijja bubácska,
Szép török fiucska,
Nekem is volt egyszer
Szép kicsi fiucska,
Elvitte a török
Szép piros hajnalba,
Hajnalhasadáskor,
Most is megismerném,
Ha elém jönne,
Karja fehérjéről, ;/;
Fehér szemölcséről.

Tihany/Kapoly/, Pintér Pálné, 1911.

"Ha a gyermek iméje is, azért felvettél ezt is megadva, mert
váltott a dallama"/- írta Gelencsér Sándor, 1996.

Csicsiba, hajába,
Alugyál Juliska!
Vigyásson álmodra
Az őrző angyalka!
Csicsiba, hajába,
Aluszik a Juliska.

Törökroppány, Sümei Györgyné, 1936.

Este van má, este,
Tente baba, tente,
Aludj, aludj, szól a harang,
A szövedet kuma bel
Szép esünető szóra,
Ül föl a hintóra,
Atanyos kis kékszemedet
Nyisd föl virradóra!

Mesztegnő, asszonycsoport

Este van már, este,
Hercegcsin mogyé,
Az én jini kis Lacirán
Alszik az ölemben,
Szép álom tündére,
Borulj a szemére,
Gyertel, gyertel kisangyalok,
Fátzadójai véle!

Sougyránsor, Gelencsér Lótlóné, 1944.

/mágikus cselekvésekhez kapcsolódó mondókák/

Kár, kár, Varga Pál!
Varrjál nekem kis csizmát,
Maj megadom az árát,
Tudom, hol lakik apád,
Bécsbe, Budába,
Püstpös kemencébe.

*Fecskét láttam,
Brepőt láttam,
Fonalat gumbojtottam
"A dörög nem lesz szőlő a fűvel"*

Egy fán gójafészek,
Egy fán gójafészek,
Aki tudja, meg ne mondja,
Egy fán gójafészek.

"Akkor mondtuk, ha góját, vagy varjút láttunk tavasszal.."

Egér, egér adj vasfogat,
Egér, egér adj vasfogat!
Én meg adok csontfogat.

"...és akkor bedobtuk a tűzbe a rossz fogat.."

/egészségvarázsló mondóka/

Töröm, töröm sóska,	Töröm, töröm sóskát,
Somogyvári Jóska,,	Mint a Magyar Jóskát,
Sós légy, borsos légy,	Sós légy, ojan légy,
Mind az ecet ojjan légy.	Mint az ecet ojjan légy!

Törökkoppány, Sümegi Györgyné, 1936. - Tihany/Kapoly/, Pintér

Pálné, 1911.

/gyermekesűfolók/

Böske, döbölle, Hümbölögj a gödörbe,
Böske, kutyalikját kösd be
Sejemkeszkenyőbe!

Ilona-bilona, dróton jár a dereka/valaga/!

Gyula-bula, fabula, Tojásos a valaga!

Aladár-baladár

Neked szarik a madár!

Törökkoppány, Sümegi Györgyné, 1936.

Gója, gója gilice,
Kendermagos vadréce,
Addig nem adom a réngerkeysodát,
Még százat nem fordulsz.

-
Töröm, töröm sóskát,
Molnárlegény csontját,
Hét ló, hat patkó,
Hetedike a kiski csikó.

-
Somogyudvarhely, Farkas Ferenc, 1912.

-
Kele-kele füzfa,
Somogyvári bikfa,
Zsidó/török/gyerek
sipot kért,
Adjunk néki ludfost,
Kerék alá tötte,
Onnan is kivötte,
Kan-töki, vikatöki,
Lányok vakarója.

-
Somogyvávarhely, Farkas Ferenc, 1912

/gyermekmodókák, kiszámolók/

Egy kisasszon Pozsonba
Sejmet lopott a boltba,
Mikor a boltos megtudta,
Jobbról-balról pofozta.

Ne pofozzon boltos úr,
Mer az apám földesúr,
Ha az apád földesúr,
Sejmet lopni ne tanulj.

An-tan-té-ni, szána-ka-déni,
Széna-ka-dika-dika,
Ajjer-bajjer, bijjar-bajjer,
Puff!

Cukrom a boltba,
Piros pappirosba,
Kiteszem az ablakba,
Nyílik, mint a rózsafa.

Vizvár, Csikvár Istvánné, 1913.

Öködöm-böködöm öt mázsára,
Szól, a rigó rikoncára,
Cérnára cinegére,
Cucc ki madár a mezőre,
Cucc ki, akassz ki,
Hadd száradjon odaki.

Egyedem-begyedem, cokadom bé,
Ábri-fábri, dominé,
Ékusz-békusz,
Bugyborékusz,
Ájer-bálar, bumm!

Szena, Kiss Istvánné, 1992,
Siójut, Kiss Sándor, 1909.

Egyedem-begyedem,
Lótán, kapitán,
Lányom, a dékán,
Pup van a hátán,
Cipó van a lábán,
Huzza a harangot,
Vegyél neki kalapot.

Zamárei, Sebestyán Lajosné,
1899.

Ádám, Éva szentek voltak,
Mégis sokat fáradoztak,
Fára másztak, almát loptak,
Mondd meg mégis hányat loptak?

Törökkoppány, Sümegi Györgyné, 1936

Verebek voltunk, fészekbe tojtunk,
Buzaszemet szdegettünk,
Hányat tojtál, te, meg te?

Pad alatt volt egy ház,
Abba lakott Mikulás,
Kértem tüle szalonnát,
Azt mondta, hogy pofonvág,
Ha pofonvág, meghalok,
Kivisznek a bivalok,
Répafődre temetnek,
Megesznek az egerek.

Táska, Bera család nő tagjai

Egyedem-begyedem, tenget, tánc,
Hajdú sógor, mit kívánsz?
Nem kívánok egyebet,
Csak egy darab kenyeret,
Mér kívánod a kenyeret?
Hogy a gyerek egye meg!

Táska, Bera család és Étvágyoló Már-
tonné, 1920.

Kiszámolók/lityához is, s egyéb játékokhoz is/

Cukrom a boltba,
Pros pappirosba,
Kiteszem az ablakba,
Nyilik, mind a rózsafa.

-
Egy kisasszon Pozsonba,
Sejmet lopott a boltba,
Mikor a boltos megtudta,
Jobbról, balról pofozta.

Ne pofozzon boltos úr!
Mer az apám földesúr,
Ha az apád földesúr,
Sejmet lopni ne tanulj!

-
Antanténi, szénakadéni,
Szénaka, dikadika,
Ajjer-bajjer, bijjer-bajjer,
Puff!

Bjátszották különböző kéz-, testtartás-cserélésekhez is-

Vizvár, Csikvár Istvánné, 1913.

-
Öködöm-böködöm, öt mázsára,
Szóll a rigó rikoncára,
Cérnaára, cinegére,
Cucc ki madár a mezőre,
Cucc ki, akassz ki,
Hadd száradjon odaki!

Szena, Kiss Istvánné. 1892.

-
Egyedem-begyedem, cokadom, bé,
Ábri-fábri, dominé,
Ekus-békuss, bugyborékusz,
Ájer-bájer, bumm!

Szójut, Kiss Sándor, 1909.

Egyedem - begyedem,
Lótán, kapitán,
Lányom, a dékány
Pety van a hátyán
Cipő van a lábán
Húzza a harangot,
Vesszőt veri halaszt.
Zsuzsói, Selostyán Lajosné, 1894.

Adai, Éva méterrel veltel,
Mígis orlat febradoztal,
Fára mártal, aluát kaptal,
Mondd meg megis, kólyat kaptal?
T. Koppány, Süretyi frömmé, 1936.

Vasból veltel
Fészebe tojtul,
Buraszmat medegettul.
Hályat tojtál te, meg te?
Táska, Bera-malldal mátaggi Co Etörigpló M-ne 1920

Egyedem - begyedem, fanyer, faine,
Hajdú-nógor mit hívár?
Nem híváról pjebat.
Csal az darab kanyarot,
Mér híváról a kanyarot?
Hog a gyarl egy meg!
"A hite pott a vége, az magint hiált a kőhá"

Pad elott velt az káj,
Abba labot kőveler,
Kőtem tülk nekemát,
Az' mondta, hog poforvág,
Ha poforvág, megharal,
Vivimel a bivalal,
Ripafőre tenekul,
Megenyul az apral.
"Mörbe ártul, avellibre pott, az magint hi"
Táska, Et vőpöle mártané, 1920, Béránci 1925

Itthol vagy-e hidasmester?
Itthol vagyok, csak most jöttem!
Eressz átul a hidadon!
Nem eresztlek, mer leszakad,
Ha leszakad, főlaggatjuk!
Mivel tennád főlaggatnyi?
Gyűrűgyönggyel, gyöngyarannyal!
Honnal vennél gyűrűgyöngyöt, gyöngyaranyat?
Isten anná jobb kezünkbe!
Buj-buj zöldág,
Zöld levelecske!
Nyidva van az aranykapu,
Csak bujatok rajta!
Nyisd ki rózsám kapudat, kapudat!
Hadd kerüjjem váradat, váradat,
Szita, szita, péntek,
Szerelám csütörtök,
Dob szerda.

Szókedencs, Nagy Károlyné, 1920.

Egy, megérett a meggy,
Kettő, feneketlen teknyő,
Három, te vagy az én párom,
Négy, megcsipett a légy,
Öt, hasad a tők,
Hat, hasad a pad,
Hét, zsömlét süt a pék,
Nyolc, feneketlen polc,
Kilenc, kis Ferenc,
Tíz, tiszta víz,
Ha nem tiszta,
Vidd vissza,
Majd a cic megissza,
Tizenegy, tikseggibe bizseréj,
Rizenkettő, seggbillentő,
Tizenhárom, vasas járom,
Tizennégy, eb seggibe szányon mégy,
Tizenöt, kutyaseggit bökködöd.

Törökkoppány, Sümegi Györgyné, 1936.

Egy, megérett a meggy,
Kettő, csipkebokor-vessző,
Három, elt. rött a járom,
Négy, csipjen meg a légy,
Öt, megfőtt a tők,
Hat, ropog a pad,
Hét, süt a pék,
Nyolc, pad alatt a póc,
Kilenc, kicsi likú Ferenc,
Tíz, neked a fing is annyi, mint a víz.
"a fiúk a vesszőparipát ütték és mondták még":
Gyi, lovam Barassóba!
Mit hozok én Jánoskának?
Csengőt bongót a nyakára,
Hosszu vesszót a likára.

Kaposvár/Csikszereda/?Szegedi Anna, 1925.

/fogó és labdajátékok/ *Kiszámoló játékokhoz*

Ec-pec, kimehetsz,
Holnapután bejöhetsz,
Cérnáta, cinegére,
Ugorj cica az egérre; fuss!

Egyellőre, két kettőre,
Nárom hatra, hat kilencre,
Üss a tizre tizenegyre.

Kis utcába süt a nap,
Beharangozott a pap,
Gyertek gyerekek iskolába,
Öltözzetek papruhába,
Inc-pinc, Lőrinc,
Te vagy kint!

Kicsir, kocsir kománasszony,
Szél fujja pántlikáját,
Harmat lepi a szoknyáját
Asszonyom, asszonyom,
Kap szoknyát!

Kácsa, kácsa, özvegy kácsa,
Aki párját nem találja
Maradjon magára.

A Zsuzsinak nem jutott,
Erre megharagudott,
Ha még egyszer juttatik,
A Zsuzsinak adatik.

Csicseri borsó, bab, lencse,
Feketeszemű menyecske,
Ne menj haza este,
Mer megdöf a kecske,
Pattantyú!

Iglice szívem, iglice,
Arápos lábu iglice,
Ahová te hajlesz,
Én is oda hajlok,
Iglice!

Babot főztem,
Jól megsóztam,
Ábeli-bábeli, bukk,
Ábeli-bábeli, bukk!

Dön-dön, des, dasandári des,
Dasandári petrovicska,
Örgög vigy el eztet,
Dasanádi petrovicska,
Ördög vigyá el eztet!

Illangóra, pillangóra,
Holnap délre Komáromba,
Ucu-cu, ucu-cu!

Kis kutya, nagy kutya, ha belép,
Itt a mézeskenyér, ide-oda néz!

T. Koppány, Sümegi Györgyné,
Tihany, Pintér Pálné, 1911

Egy, kettő, három, négy,
Kopasz barát hová mégy,
Pápára dohányér,
Debrecenbe pipáér,
Gyere vissza, ne menj el,
Kapsz egy marok gesztenyét,
Végy rajta furujját,
Fujd a kiskuty likját!

Egy, kettő, három, négy,
Kopasz batár hová mégy?
Nem megyek én messzire,
Csak a világ végire,
Ott ül a bába,
Feket ruhába, á,
Kérdelem tőle, hány óra?
Háromfejtá-háromra!
Jézus megy a te, plomba,
Két gyerek ministrál,
Jézus pedig prédikál.

Bize, Amsztmann Rozália, 1958- /anyja így tudta/:

Egy, kettő, három, négy,
Kopasz barát hová mégy?
Szórt szödegetnyi!
Minek az a szór?
Szitát kötögetni!
Minek az a szita?
Korpát kiszitáni!
Minek az a korpa?
Disznónak kő adni!
Minek az a disznó?
Háját ki köll venni!
Minek az a hája?
Kocsira kő kenni!
Minek a kovsi?
Vásárra köll menni!
Minek az a vásár?
Cifra ruhát venni!
Minek az a cifra ruha?
Misére kell menni!
Minek az a mise?
Benne imádkozni!

Bize, Amsztmann Lajosné, 1911.

Egy, megérett a meggy,
 Kettő, feneketlen teknyő,
 Három, te vagy az én párom,
 Négy, megcsipett a légy,
 Öt, hasad a tök,
 Hat, hasad a pad,
 Hét, zsömlét süt a pék,
 Nyolc, feneketlen polc,
 Kilenc, kis Ferenc,
 Tíz, tiszta víz,
 Hanem tiszta,
 Vidd vissza,
 Majd a cica megissza,
 Tizenegy, tikseggibe bizseregj,
 Tizenkettő, seggbillentő,
 Tizenhárom, vasas járom,
 Tizennégy, eb seggibe szányon mégy,
 Tizenöt, kutyaseggit böködöd.

Törökkoppány, Sümei Györgyné, 1936.

Egy, érik a meggy,
 Kettő, feneketlen teknyő,
 Három, te vagy az én párom,
 Négy, megcsipett a légy,
 Öt, érik a tök,
 Hat, hasad a pad,
 Hét, Zsömlét süt a pék,
 Nyolc, telle a póc,
 Kilenc, kis Ferenc,
 Tíz, tiszta víz,
 Tizenegy, a seggembe bizseregj,
 Tizenkettő, a seggembe mit kereső?
 Tizenhárom, eszed a szert egész nyáron,
 Tizennégy, hágd meg a vén Simonnét,
 Tizenöt, vigyen el a kis ördög, /kampósfejű vén ördög/
 Tizenhat, puszild meg a likamat,
 Tizenhét, verd meg a vén Simonnét,
 Tizennyolc, -"tudtuk huszig, de már elfeledtük"-

Mesztegnyő, asszonyok csoportja, közösen mondák el eddig. 13

Egy, kettő, három, négy,
Kopasz barát hová mégy?
Szórt szedegetni!
Minek az a szór?
Szitát kötögetni!
Minek az a szita?
Korpát szitágotni!
M₁nek az a korpa?
Disznónak köll adni!
M₁nek az a disznó?
Háját ki köll venni!
Minek az a hája?
Kocsira kő kennyi!
Minek az a kocsi?
Vásárra kő mennyi!
Minek az a vásár?
Cifra ruhát vennyi!
M₁nek aza cifra ruha?
Abba kevéskenyi!
Minek az a kevéség?
Hogy a legények a lányokar szeressék!

Törökppány, Sümegi Györgyné, 1936.

-

/mozgásos sor-és körjátékok/

Megy a róka Lipára, Lipára,
Pipát visz a szájába, :/:
Róka koma, van-e eladó dinnyéje?

Hat lúd a zabszalmába,
Hetedik a hajdinába,
Maj gyün a gazda,
Aki be is hajtja,
Hat ludat, zab, zab, zab,
Zab, luda zab, zab, zab,

Tik, tekerőcse,
Három dorong löcse,
Majd megmondom a gazdának,
Mér lopta el a libámat;
Kapj szoknya!

Táska, Étvágyoló Mártonné, 1920, Bera Ignácné, 1899.

/kifordulás, kilökökös körjátékok/

Ispiláng, ispiláng,
Rózsa volnék, nyillanék,
Pénz volnék, csörögnék,
Kerika volnék fordulnék,
Zöld sejem rostja,
Kalán, kalán, zsigys,
Szedem, szedem, szép Marika,
Fordulj ki a várú!

Táska, Bera család nőtagjai

Hej, széna, széna!
Széna szakadékja,
Benne van egy kerék asszony,
Kerék kis menyecske,
Egyed-vegyed a kutyáér,
Hajnali kecske,
Barna menyecske,
Cuc-ki te vén bocskor!

Zamárdi, Sebestyén Lajosné, 1899.

Kocsis, kocsir komámasszon,
Mér vagy ojjan sovány asszony?
Azér vagyok sovány asszon,
Mer a lányom cigányasszon,
Hap-hap, kapj szoknyát!

Varászló, Horváth Istvánné, 1903.

Ispiláng, ispiláng,
Ispilángi rózsá,
Rózsá volnék, piros volnék,
Pénz volnék, pörbögnek,
Marikára fordulnék,
Szeder szemű kis Juliska,
Fordulj angyalmódra,
Fordulj angyalmódra!

Tihany/Kapoly/, Pintér Pálné, 1911.

Eszterlanc, eszterlanc,
Eszterlanci cérna,
Eszterlancba jární,
Jó fiúkkal, jó lányokkal,
Kozsorut csinálni,
Jó leányok sorba,
Annak lesz jó dolga,
Kökényszemű kis Mariska,
Fordulj ki a napra!

Bize, Amstmann Lajosné, 1911.

/mozgásos-táncos körjátékok/
Egy szege, két szege,
Három szelemenje,
Hat pár dinnye,
Negyven szege,
Csiripál feneké,
Forr a tyuknak a feje,
Csér ide, csér oda,
Szép asszonyok szőlőjébe,
Szőlőjébe, szőlő ríptyóka!
Mesztegnyó, Fülöpné, Németh Julánna, 1904.

Hajma, hajma, vörshajma,
Veszekedett vörshajma,
Mér nem eszed a szememet,
Sirathatnám szeretőmet,
Tulsósoron mén egy legény,
Még a járása is kevés,
Gyöngybokréta kapópjába,
Fáj a lányok szive rája.
Ezt ölelem, ezt csókulom,
Ez a jegybéli galambom,
Lassút, lassút a forgásnak,
Vége lesz a jegyes táncnak.

- T. Koppány Simeon Gyöngye/1956
Járom az új várnak az alját,
Járom másod magammal,
Az én lábam szolgál legény
Lábnyomát nem nyomja,
Fehér karját nem nyújtja,
Egy szele, két szele,
Három szelemenje,
Határ hajma,
Hatvan dinnye,
Csiripe-cserepe,
Hol a tyuknak a feje.

Hetes, Sámikné, Pettendi Lidi, 1885.

-
Hajlik a meggyfa,
Nagy az árnyéka,
Alatta vagyon
Barna menyecske,
Akit szeretsz, hi be!
Ezt szeretem, ezt kedvelem,
Ez az én édes kedvesem,
Jár-jár-járgyad jó katona,
Hadd dobogjon ez az utca,
Szállj ki már, szállj ki már!

Tihany/Kapoly/Pintér Pálné, 1911.

Egy szege, két szege,
Hat fele menjen,
Hatvan ága;
A kötcsei szőlőhegybe
Két szál vessző,
Szél fújdogálja,
Hatmat hajdogálja,
Csilipán, Csilipán,
Szuszi Kata mit csinálsz?
Nem vagyok oka semminek,
Anyáz az oka mindennek,
Mér adótt engem szegénynek,
Szegény szölke bajcú legénynek;
Csilipán feneke,
Hol a tiknak a feje?
Kánya mind elvitte,
Kánya mind elvitte.
Nám én szántok,
Nám én vetek,
Török basa, török taligája,
Széna, szóma, zab tarisznya,
Hol a pirossága?
Hap-hap-hajja,
Azüst haja,
Hej, pilige táncom, pilige,
Jóra viszi máma Szulimán,
Szuszi Kata mit csinálsz?
Nem vagyok oka semminek,
Anyám az oka mindennek,
Mért adott engem szegénynek,
Szegény szölke bajcú legénynek

Karad
Törökoppány, iskolás kislányok, és Kuti Ferenc, 1906.

/párválasztók-házassítók/

Haj,szénája szénája,
Széna szakadékja,
Benne van egy kerek asszony,
Kerek kis menyecske,
Öleld aztat,akit szeretsz,!
Azt ölelem,azt csokolom,
Szomszédasszon lányát,
Déván dombján,
Domborujjál,
Istenem,adj essőt,
A lovannak legelőt,
Nekem prdig barna piros menyecskét

Szena,Kiss Istvánné,1893,és a szennai iskolások/

Ej,ej méz,termett méz,
Termett méznek áldottsága,
Lehullott virága,
Ez az áldott bor,
Mert mindenre/a torkomra/forr,
Ha jót iszom belőle,
A torkomra forr.

Mit kerülöd,mit fordulod az én házam táját?
Azt kerülöm,azt fordulom a te házad táját.
Igen megszerettem Margit nevű lányodat!
Nem adom,nem adom Margit nevű lányomat,
Hat ökörér,hat számarér,ergye édes lányom!

Bize,Amsztmann Lajosné,1911.

Ma gyűjünk,hónap gyűjünk,
Hat kocsival,hat lóval,
Mind a hat ló fehér lészen,
Zöldág-zöldág;
El lössz a mi menyenki!
Mit kerülöd,fordulöd
Az én házam táját?

Lányodnak szépiba, képibe
A javát válogassuk!
Nincs nékem, nincs nékem
Szép eladó lányom.
Ne törd asszon, ne tagadd,
Mer bizon jól láttam,
Piros pünkösdi napján
Piros almát árult,
Öttem is belüle,
Most is van a zsebembe,
Ma gyűjünk, hónap gyűjünk,
Hat kocsival hat lóval,
Mind a hat ló fehér lészen,
Zöldág-zöldág; el lössz a mi menyenk!

Nagyatád-Bodvica,

Haj, szénája szénája,
Széna szakadékja,
Benne van egy kerek asszony,
Kerek kis menyecske,
Öleld, öleld a szomszéd lányt!
Ezt a barnát?
Kötöm a fejére gyöngyös koszorúját,
Éjdinai repce, kukoricaderce,
Bab szerda, Juliska,
Ide is, oda is;
Énrólam is gondolkodjál
Tovább is, Juliska!
Zibet-zabot a lovának,
Gyöngykoszorút a lányának,
Eztet lányok szépen fujják,
Járom a táncot, járom a táncot.

Nagyatád-Bodvica, Szabóné

Arra alá kis körtefa,
Minden ágán akasztófa,
Akasszák föl az a császárt,
Aki nem ad kis katonát.
Az én bátyám kiskatona,
As se tudja, hol a lova,
Jágeréknál istállóba,
Zabot eszika jászolba,
Ergye Kati, kantározd fel a lovat,
Hadd vágassak Fehérvárra,
Fehérvárról Visegrádra,
Ott látom a Bözsikét,
Öteti a kis csirkét,
Ötesd, ötesd Bözsike,
Abbul lesz a pecsenye

Siófok/Zics/, Gasparius Józsefné, 1922.

Járom, járom az úrnak a várossát,
Várom keröld az utcán,
Azt üzente ángyomasszony,
Ojj szép ablakomban piros rózsa,
Szegefü. majoránna, rezeda,
Gyer velem Erzsébet asszonka!

Hosszúviz, Wimmer Margit, 1906.

Mosogatórongy!
Mért nem jöttél szombat este?
Kaptál volna hust.
Én, amit kaptam,
Tarisznyába raktam,
M^Ire haza tityegtem-totyogtam,
Mind elpotyogattam.

Siófok/Zics/, Schmidt Györgyné, 1922.

Kiskacsa fürdik
Fekete tóba,
Anyjához készül
Lengyelországba,
Lengyel mondja,
Szép kis menyecske,
Öleld, akit szeretsz!
Ezt ölelöm, ezt csókolom,
Komámasszony lányát;
Fehérvári püspöknek
Fehér galambocskát.
Fujd meg János a sipot,
Hadd járjam meg a táncot,
Azt se tudja, mejjiket,
Talán a legszebbeiket.

Kocsis, kocsis komámasszony,
Rézest süttt anyámasszony,
Kivitte a kertbe,
Sejemkeszkenyőbe,
Arra mönt egy hintó,
Benne ült a ringyó/biró/
Öreganyám, kap szoknyát!

Somogyudvarhely, asszonycsoport tagjai egy része.

Álljuk körbe vig leányok!
Szép angyali mosojgások,
Kettő szárrúl, egy középbe,
Lögyen köztünk királmasszony!
Ezt válasszom, az szép, jó,
Cidrusfának ez való,
Járok, járok, míg találok,
Bekeritem a világot.

Somogyudvarhely, asszonyok csoportja

Lánc, lánc, lánc,	Lánc, lánc, lánc,
Eszterlanc,	Eszterlanc,
Eszterlanci cérna,	Eszterlanci céra;
Cérna volnék,	Cérna volnék,
Sejüm volnék,	Sejüm volnék,
Mégis kifordulnék.	Mégis kifordulnék.
Forduljon ki Bőzsike,	Forduljon ki Rozika,
Bőzsikének lánc!	Rozikának lánc....stb.

Az udvarhelyi asszonyok sorba mondták mindenki nevét.

/hidasjáték, bújós játékok/

Itthol vagy-e hidasmester?

Itthol vagyok, csak most jöttem!

Eressz átul a hidadon!

Nem resztlek, mer leszakad,

Ha leszakad, megcsinálom,

Mivel tudnád megcsinálni?

Gyűrűgyönggyel, gyöngyharmattal,

Hol vennéd a gyűrűgyöngyöt?

Isten adja szent markából.

-/ekkor felemeltük a kezünket/-

Bujj, bujj zöldág!

Zöld levelecskem

Nyitva van az aranykapu,

Csak bujzatok rajta!

Nyisd ki rózsám kapudat, kapudat,

Hadd kerüljem várodat, várodat!

Szita, szita, péntek,

Szerelem csütörtök,

Bab szerda.

Szabad péntek, szabad szombat,

Szabad szappanozni,

Szabad az én rózsámat is százszor megcsókolni.

Tab. Balikó Béláné, 1914.

Itthon vagy-e hidasmester?

Itthon vagyok, csak most jöttem!

Eressz átul a hidadon!

Nem eresztlek, mer leszakad,

Ha leszakad, felagगतom,

Mivel tennéd felagगतni?

Gyűrűgyönggyel, száz arannyal,

Hol vennéd a gyűrűgyöngyöt?

Isten anná jobb kezembe,

Mi is kértünk, de nem adott,

Mer tik nagy kutyák voltatok,

Bujj, bujj zöldág,
Zöld levelecske,
Nyidva van az arankapu,
Csak bujdatok rajta, rajta!
Szelencefa árnyékába hajlottam,
Szivem, babám nem aludtam,
Csak nyudodtam;
Nyisd ki rózsám kapudat, kapudat,
Hadd kerüljem váradat, váradat!
Szita, szita péntek,
Szomorú csütörtök,
Zab szerda.

Berzence, Semofcsán Ferencné, 1910.

Itthol vagy-e hídszmester?
Itthun vagyok, csak most jöttem!
Eressz átul a hídon!
Nem eresztlek, mer leszakad,
Ha leszakad, megragadjuk,
Mivel tunnád megragadnyi?
Gyűrűgyönggyel, gyöngyharmattal!
Hol vennéd a gyűrűgyöngyöt?
Isten anná jobb kezével,
A másikat bal kezével.
Bujj, bujj zöldág,
Zöld levelestül,
Nyidva van az aranykapu.
Csak bujdatok rajta!

Hetes, Sámikné, Pettendi Lidi, 1885.

Itthol vagy-e hídszmester?
Itthol vagyok, csak most jöttem!
Eressz átul a hídon,
Nem eresztlek, mer leszakad,
Ha leszakad, megragasztjuk!
Mivel tudnád megragasztni?
Urigyönggyel, gyöngyharmattal!
Hol vennéd az urigyöngyöt?

Isten adná szent markából!
Buj, buj zöld ág,
Zöld levelecske!
Nyídvál van az aranykapu,
Csak bujatók rajta!
Nyiss ki rózsám kapudat, kapudat!
Hadd kerüljem váradat, váradat!
Szita, szita, péntek,
Szerel esütörtök,
Dob szerda.

1941.

Andocsi asszonytársaság/Szücs Jánosné, 1913, Kintler Vincéné

Itthon vagy-e hidaszester?
Itthon vagyok, csak most jöttem!
Eressz átul a hidadon!
Nem eresztlek, mert leszakad,
Nem eresztlek, mert nem tudom,
ki népei vagytok?
Lengyel László, jó kirájé!
Az is nekünk ellenségünk!
Miről való ellenségték?
Minapában erre jöttetek,
Hidam lábát eltörtétek,
Médsem csináltattátok meg;
Ácsok vagyunk, ácsorogunk,
Holnap délre visszajövünk,
Fenyőfából kifaragjuk
Aranyszeggel végigkopogtatjuk.
Adjatok hordós-bort!
A hordós-bor most virágzik,
Piros alma most bimbózik,
Odadhatjuk azt a kislánt,
Kinek neve Rózsika.
Bujj, bujj zöldág,
Zöld levelecske,
Nyídvál van az aranykapu,
Csak bujatók rajta!

Nyisd ki rózsám kapudat, kapudat
Hadd kerüljem váradat, váradat!
Mit kívánsz?
Három kemence kalácsot,
Három piros almát,
Egy szép lányt!

Somogysámson, Lantos Imréné, 1910
/az eddigi játékokat egyesítő forma, mely párválasztóként is szerepelt./

Érik a meggy, érik,
Ága hajlik, ága
Az alatt van kis menyecske,
Öleld, akit szeretsz!
Ezt ülelem, ezt csolkolom,
Ez az én kedves galambom,
Déván, doromb, domborura,
Adjon Isten egy kis essőt,
Mossa össze mind a kettőt,,
Hop-hop-hpp!
Készül a János
Bécs, Buda, Bécsbe,
Lova vagyon nyergedőbe,
Kantárszika forgandóba;
Hajts előre magadat,
Az a hosszú hajadat/nyakadat/
Csillag derekadat!
A kis guta, a nagy guta,
Összeütött a vasguta,
Rigómadár megszóllamlott,
Az erdő is meghangozott,
Sej, panasz, panasz,
Szerelem anyja,
Gyöngé vihola,
Dömbtör Pista,
Fujd meg a sipot,
Ifiju legény járd meg a táncot,
Ha megöregesztök
Az Istené lösztök,
Hap, hap, hap!

Nagyatád-Bodvica, Szabóné

Érik a meggy, érik,
Ága hajlik, ága,
Öleld, akit szeretsz,
Ezt ölelem, ezt csokolom,
Déván dombor domboruljon,
Adjon Isten egy kis essőt,
Hármasával mind a kettőt,
Hop, hpp, hpp!
Készül a János,
Bécs, Buda, Pécsre,
Lova vagy nyergendőbe,
Kantárszíjjal forgandóba;
Hajtsd előre magadat,
Azt a hosszú hajadat,
Csillag derekadat!
A kis guta, a nagy guta,
Öszeütött a vas-guta,
Hajtsd előre magadat,
Azt a hosszú hajadat,
Csillag derekadat!

Nemesvid, Hári Margit, 1914.

Kis kacsa fürdik
Fekete tóba,
Lengyel mondja,
Szép virágszál;
Kapt el hozzám!
Lányi, lányi lakodalom,
Téged küldlek táncba,
Nem mehetek barátom,
Mer a lovam sánta,
Sánta ovam pripa,
Regel a mezőbe,
Szép asszony feleség
Lakik borsos gyöngybe;
Annak van egy cipellője,
Haj, az egek atyja!
Én azt cselekszem,
Meházasesodom,

Érik a meggyfa,
Hajlik az ága,
Egy szőke kislány
Táncol alatta,
Kap bé szíven, kap bé!
Akit szeretsz, kap bé!
Ezt szeretem,
Ezt kedvelem,
Ez az én édes kedvesem,
Ég a gyertya, ha meggyújtják,
Mikor a szép táncot járják,
Járjad, járjad két kapona,
Hadd dobogjon ez az utca,
Állj ki már, te nagy szamári!

Kaposvár/Csikszereda/, Szegedi Gyula
- 1931.

Feleségem aluszik,
Én meg dolgozom,
Nappal a deszka,
Nyugszik a Liszka.
Ha leszek, leszek,
Menyasszony leszek,
Akkor is a legszebb leszek.
Mikor a menyasszonyt bucsúztatni visz
Akkor a vőlegényt az ágy alá teszik.
Vidd el ürdög, vidd el,
Az ágy alá tedd el,
Gombozd meg apró gombostüvel!

Kaposvár/Csikszereda/, Szegedi Anna
- 1925.

Kis geve fürdik
Feket tóba,
Anyjához készül
Lengyelországba,
Lengyel, lengyel,
Barna menyecske,
Akit szeretsz, vedd be!
Ezt szeretem,
Ezt kedvelem,
Ez az édes kedvesem,
Haj, szénája szénája,
Széna szakdéska,
Benne van egy kerék asszony,
Kerék kis menyecske,
Ezt szeretem, ezt kedvelem,
Ez az én édes kedvesem,
Akit szeretsz, kapd be!

Horvátkút, ^Nemes Árpádné, 1916.

Haj, szénája, szénája,
Széna szakadéska,
Benn áll egy kéték asszony,
Kerék kis menyecske,
Ölelj, öleld, akit szeretsz,
Azt ölelem, ezt csokkulom,
A szomszédom lányát,
Köböm bokkrétáját,
A fejére gyöngyös koszorúját.
Adjon Isten lassu essőt,
Mossa össze mind a kettőt!
Járom a táncot, járom a táncot,
Ibiri pusztá, ispiri,
Merre viszik máma?
pepelic!

Osztopán, Perák Jánosné, 1908.

Kis kacsa fürdik
Fekete tóba,
Anyjához készül
Lengyelországba,
Ej, lengyel, lengyel,
Kerék kis menyecske,
Ezt ölelöm, ezt csokolom,
Déván Dóra, domborúja,
Öleld, öleld, akit szeretsz,
Ezt ölelöm, ezt csokkulom,
Ez az én kedves galambom.

Rinyakovácsi, Jandzsó Györgyné, 908.

Haj, szénára, szalmára,
 Széna szakadékja,
 Benn vagyok kerék asszony,
 Kerék kis menyecske,
 Öleld, öleld, akit szeretsz!
 Ezt ölelem, ezt csokulom,
 Déván dombján, domboruján,
 Kötöm, kötöm a fejére
 Gyöngyös koszorúját;
 Haj, dinára derce,
 Kukorica, repce,
 Ide is, oda is,
 Énrólam is gondoskodjál
 Tovább is!
 Zibet-zabot a lovának,
 Hajlós pálcát a gazdának,
 Eztet lányok szépen fujják,
 Járom a táncot, járom a táncot;
 Ispiláng, ispiláng,
 Mars ki Jules! micsinász!

Matcali, Gvardiján Józsefné, 1883.

Járom, járom az urnak e várossát,
 Párom te légy az utcán;
 Az izente ángyomasszony,
 Ojj szép ablakomba
 Piros rózsá, szegfű,
 Majoránna, ezeda;
 Gyere velem Erzsébet asszonka!

Hosszúviz, Wimmer Margit, 1904.

Hol jársz, hová mész,
 Te Erzsébet asszony?
 Innent, onnant, amonant
 Pehérvári városban.

Kissebbiket, nagyobbikat
 Áldaja meg az Isten,!
 Zsupsz, édes rózsám!
 Zsupsz, édes rózsám!

Tihany/Kapoly/ Pintér Pálné, 1911.

Kocsis, kocsir komámasszony,
Győré megy a leányasszony,
Szél fujja pántlikáját,
Harmat lép a szoknyáját,
Kukurikú!

-"Futás után körben"-

Buj-buj zöldág,
Zöld leveleske,
Röld levelessen,
Nyíva van az aranykapu,
Csak bujatók rajta!
Nyisd ki anyám kapudat,
Hadd kerüljem váradat,
Lilionszál!

"akkor egy mindig bebujt"-

Táska, Bera családék asszonyai.

Haj, széna, széna,
Széna szakadéka,
Bors, füje, barázdája,
Menjünk végig rajta!
Legény mondja a leánynak,
Menjünk el a bálba,
Ott téncoljunk piros eszímás
Sárga sarkantyússan!

Törökoppány, Símezi Györgyné, 1936.

A várba, várba!
Királnének lánya,
Tim-tom-taláré,
Leszek a babámé

Itt ül a kiskosárba

Királnének lánya,
Tim-tom taláré,
Leszek a babámé.

/eszemadta/

Varászló, Horváth Istvánné, 1903.

Szívem Éva,Éva,
Most érik a szilva,
Terítvel az alja,
Felszedjük hajnalba.
Bárcsak ez a hajnal
Sokáig tartana,
Hogy a szerelemnek
Vége ne szakanna.
Szerelem,szerelem,
Átkozott gyötrelém,
Mért nem virágoztál
Minden fa tetején?
Lám és virágoztam,
De elszalajtottam,
Szelid galamb hejett,
Vadgalambot fogtam.
Érik a meggyfa,
Hajlik az ága,
Kender-morzsa,
Szép menyecske,
Ölelej,csókolj
Akit szeretsz;
Ezt ölelem,
Ezt csókolom,
Szomszéd lányát,
A Mariskát;
Szita,szita péntek,
Szerelem,csütörtök,
Bab szerda.

Lad,Galamboz Istvánné,1902.

Éva,szívem,Éva,
Most érik a szilva,
Terítvel a zalja,
Felszedjük hajnalra.
Bárcsak az a hajnal
Sokáig tartana,
Hogy a szerelemnek
Vége ne szakanna.
Szerelöm,szerelöm,
Átkozott gyötrelöm,
Mért nem virágoztál
Minden fa tetején?
Cidrusfa levelén.
Hadd szakított volna
Minden szögén legény.
Nám én szakasztottam,
El is hervasztottam,
Szelid galamb hejött
Vadgalambot fogtam.
Ej,de pusztá icilice,
Jóra való pempelice,
Koledáj,koledáj,
Ücs ki bolond,micsinász?
Telán bizon táncúsz?
Azt bizon,ha tunnád,
A kiskutya valagát,
A zórodra ráhuznám,
Hücs ki te vén banya!

Lad,Debreczeni Józsefné,1898.

II. pld.

Egy szöge, két szöge,
Hat fele mőnjen,
Hat szál csalma,
Hatvan dinnye,
Csiripán feneke,
Hol tiknak a fija,
Csőr ide, csőr oda,
Kimönek a dombra;
A koppányi szőlőhegyen
Hat szál vessző,
Hat szál csalva,
Összeszödték,
Öszefonták,
Összekocogták,
Szél fujdogálja,
Harmat hajdogálja,
Árudi-fárudi,
Majd elfárad egyiké,
As se tudja, melliké,
Csak a legkissebbiké,
Hup-hup-hup!

Törökkoppány, Sümegi Györgyné, 1936.

-

Kiskacsá fürdik
 Fekete tóba,
 Anyjához készül
 Lengyelországba,
 Lengyel mondja,
 Szép kis menyecske,
 Öleld, akit szeretsz!
 Ezt ölelöm, ezt csókolom,
 Komámasszony lányát;
 Fehérvári püspöknek
 Fehér galambocskát.
 Fújd meg János a sipot,
 Hadd járjam meg a táncot,
 Azt se tudja, mejjiket,
 Talán a legszebbeket.

Kocsis, kocsis komámasszony,
 Rézest süttött anyámasszony,
 Kivitte a kertbe,
 Sejemkeszkenyőbe,
 Arra mönt egy hintó,
 Benne ült a ringyó/biró/
 Öreganyám, kap szoknyát!

Somogyudvarhely, asszonycsoport tagjai egy része.

Álljuk körbe vig leányok!
 Szép angyali mosojgások,
 Kettő szárrúl, egy középbe,
 Lögyn köztünk királasszony!
 Ezt válsszom, az szép, jó,
 Cidrusfának ez való,
 Járok, járok, míg találok,
 Bekeritem a világot.

Somogyudvarhely, asszonyok csoportja	
Lánc, lánc, lánc,	Lánc, lánc, lánc,
Eszterlanc,	Eszterlanc,
Eszterlanci cérna,	Eszterlanci céra;
Cérna volnék,	Cérna volnék,
Sejüm volnék,	Sejüm volnék,
Mégia kifordulnék.	Mégis kifordulnék.
Forduljon ki Bözsike,	Forduljon ki Rozika,
Bözsikének lánc!	Rozikának lánc....stb.

Az udvarhelyi asszonyok sorba mondták mindenki nevét.

* *
 DLUSZ
 SZÖVEG
 a II. pld-ból

Érik a meggy, érik,
Ága hajlik, ága,
Öleld, öleld, akit szeretsz.
Ezt ölelem, ezt csokolom,
Déván domon, domboruja,
Aggyonisten egy kis essőt,
Hármassával mind a kettőt,
Hop-hopp-hopp!

Készül a János
Bécs, Buda, Pécsre,
Lovam vagyon nyergendőbe,
Kantárszijjal forgandóba,
Hajtsd előre magadat,
Azt a hosszú hajadat,
Csillag derekadat!
A kis guta, a nagy guta,
Összeütött a vasguta,
Hajtsd előre magadat,
Azt a hosszú hajadat,
Csillag derekadat!

-

Eszterlanc, eszterlanc,
Eszterlanci cérna,
Cérna volnék, pénz volnék, csörögnék,
Karika volnék, gurgulnék,
Fordull angyalmódra!
"körbe, összefogózva, akoor aztán egyik kifordult"

-

Nemesvid, Hári Margit, 1914

Kerekibe lakom,
Keress föl angyalom,
Szérel van a házam,
Bejöhetsz virágom.

Ha sérül nem volna,
Ha sérül nem volna,
Szomorú szívemnek
Bánata se volna.

Szerelem, szerelem,
Átkozott gyötrelmem,
Mért nem virágoztál
Minden fa tetején?

Minden fa tetején,
Minden fa levelén,
Hadd szakasztott volna
Minden szegény legény.

Lám én szakasztottam,
El is hervasztottam,
Bánatos szívemnek
Bánata sem volna.

Kaposvár, Fehér Lajosné, 1905

Ne feküdj a rózsabokor tövébe,
Megszurja az ici,pici kezedet,
Készen vagyok száz rózsafát kivágni,
Mint tetőled kisangyalom elválni.

Elmegyek én,hirt sem hállok felőlem,
Párja veszett kismadár lesz belőlem,
Leszálok egy zöld erdőbe zokogva,
Fészket rakok kéknefelejcs bokorba.

Kék szivárvány koszoruzza az eget,
Elrabolták a kedves szeretőmet,
Elrabolták tőlem azt az eggyet is,
Vegyétek el hát az életemet is.

Sötét felhők vándorolnak ez égen,
Maradásom nincs ezen a vidéken,
Az van írva a feket felhőre,
Szerettelek,el köll válni örökre.

Kék szivárvány koszoruzza az eget,
Eltiltották tőlem a szeretőmet,
Eltiltották tőlem azt az eggyet is,
Vegyétek el hát az életemet is.

- Csurgó,Borbély Teréz,1913.

Nem járok én lagosszárú csizmába,
Nem állok meg minden legény szavára,
Szombaton este megállottam egy percre,
A szeretóm édesanyja kiáeste.

Másnap reggel hánya-veti szememre,
Ki fiával beszélgettem az este,
Nem beszélgettem vele olya sokáig,
Efél után két vagy három óráig.

Bázsági asszonytársaságban/Lina-mama 83 é./

Nyárád mellett születtem én,
Szegény barna betyár-legény,
Szép a Nyárád, a vidéke
Jámbor székely szabad széke/szépe/.

Ott a székely Nyárád mellett,
Ott nekem egy rózsá termett,
Szép út viszen a házához,
Ott járok a szép bafnához.

-
Nyárád menti legény vagyok,
A leányért élek-halok.

-
Ott a székely Nyárád parton,
Köntösse nem régi karton,
Magaszótte két kezivel,
Föl is szegte szép szegővel.

- A nagytenyi hiri gyerekek,
Ott terem a magyar gyerekek,
En is onnan serkentem ki,
Bár a nyakam türt vóna ki!

-
Szép a szeme s a szája,
Illik a csók reájo.

-
Ez a kislány irigyesem,
Mert elvette a kedvesem,
Ha elvette, éljen véle,
Ölje meg a bánat véle,
Ölje meg a bu s a bánat,
A sok szégyen, a gyalázat!

Nagykend, Magyarrosi Szócs Erzsébet, 1906, Máté István 1883.

Mikor menyek le az úton,
Nézz ki babám az ablakon,
Vess utánnam egy pillantást,
Ugyse lássuk többé egymást!

Arra alá vadliba jár a rétön,
Szállást keres a zselici védékön,
Szállást keres, de nam tudja, merre jár,
Kisangyalom, jaj, de hűtlen vagy hozzám.

Szökfűre szokott a harmat rászállni,
Az én rózsám este szokott eljárni,
Mi az oka, hogy az este nem jött el,
Talán bizony, el ban tőlem beszélve.

Arra alá nem hirök hallanak,
A vadrózsák mind egyenként hullanak,
Néköm izs van arra alá egy rózsám,
Bár én annak hervadását hallanám!

Szenna, Kiss Istvánné, 1892. és Zóka Gyurka Jánosné, 1904.

Már Buzsákba hákott jó a tehenem,
Már Buzsákba elment minden jókedvem,
De maj megjön, ha Tásákára beérek,
Majd ha én a szeretőmmel beszélek.

Bus az idő, bus vagyok én magam is,
Valahol van egy szép legény, mind hamis,
Hamis annak szeme, szája, maga is,
Hamisannak még az édesanyja is.

Buzsák, Ottucsák Mártonné, 1902.

Piros rózsák pirosodják mesz-
Kisangyalom, jöjj el hozzám es-
Jöjj el hozzám, ülj az ágyam t-
Hogyha szeretsz, feküdj a szél-
közepére./

Fehér László

Fehér László lovat lopott,
Bíróságra el is jutott,
Elítélték kötél által,
Sűrű erdő közepébe.

Fogd be kocsis a lovakat,
Rakjunk rája sok aranyat,
Holnap megyünk hosszú utra,
Bátyám szabadittására.

Agyonisten bíró uram,
Agyonisten, ami nincsen!

Hoztam néked sok aranyat,
Szabadítsd meg a bátyámat!

Nem kell nékem az aranyad,
Hájjál velem egy éjszakát,
Hájjál velem egy éjszakát,
Szabad lesz ő nyóc órára.

Erre Anna nem szó semmit,
Végigsétál a folyosón,
Folyosóról folyosóra,
Megy a bátyja zárkájába.

Hallod-e te édes bátyám,
Mit beszél a kutya bíró?
Hájjak velem egy éjszakát,
Szabad lesz ő nyóc órára.

Ne hallgass te a bíróra,
Az akasztófára valóra,
Mert/Néked lányságodat veszi,
Nekem pedig életemet.

Erre Anna nem szól semmit,
Végigsétál a folyosón,
Folyosóról folyosóra,
Megy a bíró udvarába.

Hallod-e te drága bíró!
Hálok veled egy éjszakát,
Hálok veled egy éjszakát,
Szabadítsd meg a bátyámat.

Hallod-e a véres bíró,
Mi zörög az udvarába?
Lovat visznek itatásra,
Zabla zörög a szájába.

Bíró, bíró, kutya bíró!
Atkozásom nem szokásom,
Atkozásom nem szokásom,
Verjen meg a sóhajlásom!

Mosdóvized vérré váljon,
Törülköződ lángot hányjon,
Tizenhárom sor patika
Ürüljön ki a számodra.
Tizenhárom sor patika
Ürüljön ki a számodra,
Tizenhárom kocsi szalma
Rohaggyon el mind alattad!

Kaposszentjakab/Ujpest/, Ráduly
István, 1933/cigány/

Apjától tanulta kb. 1940-ben,
Pápám. Szerinte apja hozta ma-
gával Erdélyből/Székelyudvar-
helyről települt át/.

Börtön-ballada/cigány/

~~Вінніска хазина,~~

~~Анімація історія~~

Joj/Madár ül az rácson,

Levél a szájába,

Vissz a levelet

A drága jó apámnak.

Joj/Börtönben az uram,

Anyám micsinájjak?

Ereggy férhez jányom,

De/Ne várd meg az urad!

Megvárom én anyám,

Szeretett az engem,

Én is szeretem az uarm,

Halálom napjáig.

Jobb kezemen, bal kezem

a bilnics,

De/Hátra nézek, szánakozóm

senki nincs.

Két forintott találtak

a zsebembe,

Ugy vezettek a hadbíró

elébe.

Hármas levelet irtam az anyámnak,

Gombos párnát küldjön az ő fijának,

De/Az anyám azt válaszolta nekem,

Hogy/A sűrű könnyed legyen a fejedalaja!

Kora reggel feltekintek az égre,

Nem nézhetek az anyámnak szemébe,

Legszébb időm rabságba kell töltenem,

Édesanyám, de sokat kell szenvednem.

Igal, Horváth János 1949.

Csöngetenek, csöngetnek
A dobokai fegyházba,
Pistát viszik az ítélő szobába,
Jó tanúim mind egyformán valljatok,
Rabságimat meg ne hosszabbítsátok.
Ehervadok, mint a rózsza levele,
Ehervasztott az ügyászség kenyere,
Karaj kenyér fél liter víz jár ki számomra,
Ne csudálják, hogy el vagyok hervadva.
Az egyesbe magam vagyok bezárva,
Hallgatom az óravéest sorjába,
Jobb lábamon, bal kezem csörög a bilincs,
Jaj, Istenem, elmondhatom, senkim sincs.
Az egyesbe magam vagyok bezárva,
Két szál deszka, meg egy rongyos szumán köpönyeg,
Látod anyám, ijjen egy fogójélet.

Kaposszentjakab/Ujpest/, Rámfuly István, 1933

Hová viszed kislán
Azt a hideg vizet?
Viszem a fogdába,
A rabok számára.

Ki a váci utra,
Ki se merek menni,
Sok az ávos rendér,
Meg akarnak verni.

Kaposszentjakab,
Kovács Domokos, 1950

Hej, ti-ra-la, ti-la-li-lá,
Ti-la-la-tri-la-la-lá.

Lám, megmondtam bus gelice,
Ne rakj fészket utszélire,
Jaj/Mer az uton sokan járnak,
De/Ja fészkedre rátalálnak.

Mer/Azér rakom bus fészkeket,
Hogy én máma rátaláljak,
Jaj/De termesd nékem azt a napot,
Hogy/Párodát meglátogatod.

Mari, Mari, híres Mari,
Felment Mari Budapestre,
Jaj/De felemt Mari Budapestre,
De/Ujsághordó lett belőle.

Jaj/Másnak viszi az ujságot,
Nekem a szomorúságot,
Jaj/De ha én eztet tudtam volna,
De/Világon se lettem volna.

Jaj, Istenem micsinájjak,
Szaladjak-e, vagy megálljak?
De/Ha szaladok, fejbőlűnek,
Ha megállok, vasravernek.

Kaposszentjakab, Kovács Géza, Kovács Árpád, 1945

Ereggy apám, ereggy,
Ki a temetőbe,
Ott nyugszik anyátok,
Elmult három éve,
Ej/Ki a váci utra,
Nem merek kiemni,
Sok az ávos rendir,
Meg akarnak verni.
Tessvirek, rokonyok,
Szanaszójjel vattok,
Szanaszójjel vattok,
Nagy páratlan vagytok.

Pamuki cigányok

Középkori lírai balladák

/Három árva/

A mohácsi temetébe,
Három árva sétál benne,
Édesanyu nyugszik benne,
Kejj föl anyu, kejj föl anyu!
Kejj föl anyu, kejj föl anyu!
Leszakadt a jászruhánk is,
Lábaimra nem léphetek,
A sirombu nek kēhetek.
Visszatér a három árva,
Tenyerébi sirdogájja,
Nincsen anyjunk, n nesen apjunk,
A jó Isten segít rajtunk.

"Énekite Pápai Margitka 11 éves táskai lakos."
//A felvétel történt Buzsák-Táska határában, 1961-ben//

Ó, Ur Jézus Krisztus maga,
Lecseppent a jézus vére
A szent keresztfa tövére,
Drágalátó szent testibi/Drágalátos szent testéből/
Öt méjséges sebejibi/Ötv mélységes sebeiből/
Mikor a keresztet a fédre lefektették,
Jézus kezit, lábát rászegeszték,
Szencséges oldalát Maāru megnyitották,
Mária siralmát ujitották.
El ne felejkezzink Jézus hét szavára,
Amejjet montunk magos keresztfára.
Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Pápai Margitka 11 éves táskai lakos.
//középkori népének, -nagypénteki Mária-siralom. Csak a
középkor utáni népénektárakban, kódexszekben található
bariánsai//

Hervad a rózsza,
Kit a kasza elvág,
Beszélni se tudok,
Mer páratlan vagyok.

-
Szerteszéjjel mind a hat ló,
Mind a hat ló egymagába,
Sátortartót könny borította,
Szívemet a gyász borította.

-
De/Jó szél fújja a rongyos kabátom,
Nemcsak a kabátom, az egész családom.
Megizenték nékem a szili cigányok,
Be ne tegyem lábam a cigánytelepre.
Be is tettem lábam a cigánytelepre,
Míd vettem én észre, fejbe vagyok verve.

Somogysámsóni cigányok

-
Szeretnék szántani
Arany kis ekével,
Le is boronálva
Siri könnyeimmel.

-
Kis-Sámsonba be se merek menni,
Sok az irigy, meg akarnak verni,
Kessétek meg az én árva kezemet,
Mégis ellopom a feleségemet.

-

A sámsoni kertek alatt
Hozzák már a fényes vasat,
Ugy rakjátok rám a vasat, jaj,
Anyám szive majd meghasad.

Kedves öcsém arra kérlek,
Adjál nékem száz forintot,
Ugy adjátok, ne bánjátok, jaj,
Hogy a csávó meg ne tudja.

Ha a csávó ezt megtudja,
Kapát, ásót összefogja,
Széjjelveri sugár fejem, jaj,
Elfojik a piros vérem.

Táviratból jött az nékem,
Elhagyott a feleségem,
Ha elhagyott én nem bánom, jaj,
Van egy fiam, azt sajnálom.

Szeged felől jön egy vonat,
Abban ül a szolgabíró,
Hozza már az ítéletet, jaj,
Három évre elítéltek.

Somogysámsoni bejások/lányok/
-

Ha kimegyek az erdőkre,
Fejszét fogok a kezembe, jaj,
Belevágok egy élő fába, de jaj,
Rám hajlik az egész ága.

-Somogysámson, Orsós György, 1957.

"Egy ember fülakasztotta magát, és az hagyta emlékébe, meg a
többit is"

elszállott a páva

Vármegyehazára,

De nem ám a rabok

Szabadulására.

/Numáj binye mama,

Numáj nou mama,

Látszon zuke mama,

Munoj binye mama./

Somogysámson, Orsós Teréz, 1959., Bogdán Julián 1958.

A kocsmába beverték a fejemet,
Nincsen kimossa a véres ingemet,
Gyere anyám, mosd ki ingem fehérre,
Holnap megyek hadbírótság elébe.

Ez a börtön sárgára van kifőstve,
Csóró gyerek sirva sétál ki benne,
Gyer anyám, mosd ki ingem fehérre,
Holnap megyek hadbírótság előtte.

-S.sámsoni bejás lányok,

-
Arra kérlek anyám, vigyél a kórházba,
Vigyél a kórházba, Tegyél a vaságyra.

Kedves rokonaim Meg sem látogattok,
Betegágyaimban Meg sem látogattok?
A marcali kórház Tele van virággal,
Tele van virággal, Sok szép cigánysággal.

Ojjan beteg vagyok, Talán meg is halok,

Betegágyaimban Meg sem látogattok?

- S.sámsoni bejás lányok

.....

Feketefalunak fehér tornya látszik,
Óda jár a babám Lovát itatgatni.

Lovát itatgatja, Magát csinosítja,
Régen arra járok, Kitkérgétek, várok.

Somogysámsoni bejás csoport.

Onnad alul jönnek a sandárok,
Zörgetik az apró szemű láncot,
Kössétek meg az én árva kezemet,
Mégis ellopom a feleségemet.

Kis-Sámszonba be se merek menni,
Sok az irigy, meg akarnak verni,
Kössétek meg az én árva kezemet,
Mégis ellopom a feleségemet.

Kerek asztal mellett
Huszonnégyen ülnek,
Mind a huszonnégyen
Rólam törvényeznek.

Törvénykeznek rólam,
Be akarnak zárni,
Bizok az Istenben,
Abba jó emberben.

Nézz ki anyám, nézz ki,
Ki jönnek utánam,
Jönnek a sandárok,
Apró szemű láncsal.

(-)
Jó író kisasszony,
Jó diktálj nevemben,
Fiatal életem,
meg ne hosszabbítsák.

Anyám, anyám, anyám!
Mit szavaznak ezek?
Azt szavazzák fiam,
Téged felakasztanak,

Anyám, anyám, anyám!
Kér volna azt tenni,
Göndör kis hajamat
Szélnek ereszteni!

Somogysámsoni bejások

Fujja, jó szél fujja
A rongyos kabátom,
Nemcsak a kabátom,
Az egész családom.

Megizenték nékem
A szili cigányok,
Be ne tegyem lábom,
A cigánytelepre.

Be is tettem lábom
A cigánytelepre,
Mit vettem én észre,
Fejbe vagyok verve.

Fejbe vagyok verve,
Szíven vagyok szúrva,
Nemcsak szíven szúrva,
Kezem, lábom törve.

Fejbe vagyok verve,
Szíven vagyok szúrva,
Hajtsál babám, hajtsál,
Rám virrad a hajnal.

-
Minden ablak alatt
Páros a diófa,
De/Csak az enyém alatt
Hervadoz a rózsza.

Verd meg Isten, verd meg
A szeretőm anyját,
Mért nem adta oda
A legszebbik lányát.

Lehajtom fejemet
A babám ölébe,
De/Hullasztom könnyemet
Rózsás kötényébe.

Szeretnék szántani
Arany kis ekével,
Le is boronálva
Sűrű könnyeimmel.

Somogyómsón, Bogdán Ilona, 1957.